

K. M. Levander †.

Joulukuun 7 p:nä 1943 kuoli Helsingissä lyhyen aikaa sairastettuaan eläintieteen täysinpalvellut professori Kaarlo Mainio Levander 76 vuoden ikäisenä.

Elämänsä Levander harvinaisen eheästi omisti tieteelleen, jonka korkeinta opetusta hän Helsingin Yliopistossa hoiti 1910—1935 ja jonka eri aloihin hän lajituntijana ja ekologina oli erinomaisen monipuolisesti perehtynyt, erikoisalanaan vesibiologia. Ornitologia tosin ei kuulunut Levanderin keskeisiin tutkijaharrastuksiin, mutta silti ei hänen toimintaansa tälläkään alalla suinkaan voida arvioida vähäiseksi. Erityisen paljon uhrattavaa työtä hän käytti lintufenologisten havaintojen kokoamiseen ja julkaisemiseen ja hänen ansionaan voitaneen pitää, että tuo työ meillä on keskeytymättömänä jatkunut. Riistatautien tutkijana Levander on ollut uranuurtaja maassamme ja hänen lintujen ravintoa koskevista selvittelyistään on näytteitä Ornis Fennicankin palstoilla. „Nordens Fåglar“-teokseen hän J. A. Palménin kuoltua laati lajien levinneisyyttä koskevat osat Suomen kohdalta. Levanderin pienempien lintuaiheisten kirjoitelmien ja tiedonantojen luku kohoaa noin seitsemääkymmeneen. Ornitologeja kuten muitakin tutkijoita hän aina oli valmis avustamaan kirjallisuustutemuksellaan ja mm. erityiseksi arkistoksi keräämällään laajalla tietoa-aineistolla.

A. Th. Böök †.

Toukok. 29 p:nä 1943 kuoli kodissaan Padasjoella lehtemme monivuotinen innokas avustaja, lehtori Albert Theodor Böök lähes 85-vuotiaana.

Miehuutensa pääosan (1892—1926) Böök toimi vanhempana lehtorina (alkuaan kollegana) Hämeenlinnan lyseossa. Hämeenlinna oli jo vanhastaan tunnettu ornitologisista traditioistaan ja Böök ylläpiti näitä perinteitä mitä parhaalla tavalla. Luonnonharrastuksiltaan hän ennen kaikkea oli urheilumetsästäjä ja -kalastaja ja sellaisena varsinkin metsästysurheilun parhaita asiantuntijoita maassamme. Myös luonnonsuojelumiehenä hän on mainittava. Varsinaisen ornitologian piiristä Böök erityisesti harrasti fenologisista kysymyksiä. Hänen havaintojaan on vuosikymmenien ajalta runsaasti alan julkaisusarjoissa ja arkistoissa ja Ornis Fennica sai melkein vuosittain vastaanottaa hänen kirjoitelmiaan ja tiedonantojaan.

Carl Nyberg †.

Marrask. 6 p:nä 1943 kuoli Helsingissä 64-vuotiaana bakteriologian ylimääräinen professori Carl Nyberg.

Prof. Nybergin harrastukset ulottuivat ammattialan ohella varsin monille biologian aloille, varemmin erityisesti hyönteistieteeseen, myöhemmin myös lintutieteeseen, nimenomaan oologiaan. Tässä toiminnassa häntä ei ohjannut vain keräilyhalu, vaan hän oli vakuutunut oologian merkityksestä myös lintujen sukulaisuussuhteiden selvittelyssä. Nyberg osallistui ajoittain ahkerastikin SLY:n toimintaan, myös esitelmänpitäjänä ja Ornis Fennican avustajana. Aivan erityisesti hänen aurinkoinen olemuksensa on piirtynyt niiden seuran jäsenten mieliin, jotka osallistuivat eestiläis-suomalaisiin ornitologiapäiviin Tartossa kesäk. 1939.

Kirjallisuutta.

HARRIET I. JØRGENSEN & CECIL I. BLACKBURNE: *Glossarium Europae avium*. — København 1941. 192 s.

Teos sisältää 451 eurooppalaisen lintulajin nimet 17 eri kielellä. Nimet esitetään sekä lajien kohdalla että kielten mukaisina hakemistoina.

Lintutieteellisen, myös faunistisen tutkimuksen yhä suuremmissa määrin kansainvälistyessä tällaisen hakemistoteoksen tarve on käynyt yhä ilmeisemmäksi. Varsinkin rengastustyötä harjoittaville laitoksille se merkitsee suurta ajansäästöä ja myös yksityistä tutkijaa teos auttaa monesta hankaluudesta hänen lukiessaan vieraskielisiä teoksia, joissa lajinitimet monesti esiintyvät vailla tieteellisiä vastineita. Hakemisto vaikuttaa varsin huolellisesti tehdyttä, minkä huomaa jo suomenkielistä nimistöä silmäillessä. Teoksen ollessa useiden henkilöiden yhteistyötä ei epäjohdonmukaisuuksia täysin ole voitu välttää. Niinpä suomenkielisessä osassa rajoitutaan mainitsemaan meillä tavatut lajit, kun sensijaan esim. ruotsalaiset nimet on esitetty tärkeimmistä ulkomaisistakin. Eri asia sitten on, kumpi menetelmä johdonmukaisesti noudatettuna on parempi.

Teoksen toimittamisesta tekijät ansaitsevat myös suomalaisten lintutieteilijäin parhaat kiitokset.

O. K:la.
